

### Fənn sillabusu

İxtisas: - 050408 - "Menecment"

Fakultə: "İqtisadiyyat və idarəetmə"

Kafedra: "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə"

Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: İqtisadi hüquq

I.Fənn haqqında məlumat:

Kodu: İPFS-B06

Tədris ili: IV (2024-2025). Semestr: VIII

Tədris yükü cəmi: 240 saat. Auditoriya yükü-75saat:(Mühazirə 45 saat, məşğələ-30 saat).

Təhsilalma forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit:8 kredit

Saat:

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmidərəcəsi:Şahənə Babazadə Əlibayram qızı, müəllim

Kafedranın ünvanı:Lənkəran şəhəri, Füzuli küç., 170-a, 1 saylı korpus.

Məsləhət saati: I-V günlər: saat 12<sup>00</sup>-14<sup>00</sup>

E-mail ünvanı:shahanababzade@gmail.com

III.Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

1. .T.S.Vəliyev,Ə.R.Babayev,M.X.Mehbullayev."İqtisadinəzəriyyə".Dərslik.Çaşıoğlu.Bakı. 2001
2. Azərbaycan Respublikasının Qanunlar külliyatı.
3. Azərbaycan Respublikasının Qanunlar Toplusu.
4. Hüseynov L.H. Beynəlxalq Hüquq. Dərslik. Bakı: 2008
5. S.Z.İsayev. İqtisadi hüquq. Dərslik. Bakı: 2013.
6. Sadıqov Ə.İ.Beynəlxalq iqtisadi hüquq. Dərslik. Bakı: 2008.

### Əlavə

7. Allahverdiyev H.B. İqtisadiyyatın hüquqi tənzimlənməsi. Bakı: 2009.
8. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti – [www.cabmin.gov.az](http://www.cabmin.gov.az)
9. 9.Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi – [www.azstat.org](http://www.azstat.org)
10. 10.Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı – [www.nba.az](http://www.nba.az)

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün ilkin olaraq "İqtisadi fikir tarixi " və "Menecment" kimi fənlərin tədrisi zəruridir.

V. Korerekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda "İqtisadiyyatın tənzimlənməsi" və "Aqrar iqtisadiyyat " fənlərinin tədrisinə ehtiyac vardır.

VI.Fənnin təsviri və məqsədi: Müasir dövrə qədər formalaşmış iqtisadi və hüquqi sistemlər ikitərəfli qarşı-lıqlı təsirlə bağlıdır. Hüquqi sistem fərdlərin davranışına, onlar vasitəsilə də bütövlükdə iqtisadi sistemə təsir göstərir. İqtisadi sistem isə həm fərdlərin davranışına, həm də müvafiq olaraq

hüquqi sistemə təsir göstərir. Digər anlamda iqtisadi sistem daha çox stimullar sistemi, hüquqi sistem isə məhdudiyyətlər sistemi kimi xarakterizə olunmaqla, onların hər ikisi iqtisadi və hüquq subyektləri-nin davranışına təsir göstərir. Tələbələrə iqtisadi münasibətlərin hüquqi əsasları, iqtisadi hüququn beynəlxalq hüququn digər sahələri ilə qarşılıqlı əlaqəsi, iqtisadi hüququn dövlətdaxili hüquq ilə qarşılıqlı əlaqəsi, iqtisadi hüququn tövsiyə xarakterli mənbələri, iqtisadi hüquqi tənzimləmədə tətbiq edilən hüquq və bu kimi haqqında zəruri bilikləri öyrətməkdir.

**VII. Davamiyyətə verilən tələblər:**Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

**VIII.Qiymətləndirmə:**Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə, 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həm də laboratoriya varsa onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəfidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

| №  | Bal               | Qiymət     |        |
|----|-------------------|------------|--------|
|    |                   | Sözlə      | Hərflə |
| 1. | 91-100            | Əla        | A      |
| 2. | 81-90             | Çox yaxşı  | B      |
| 3. | 71-80             | Yaxşı      | C      |
| 4. | 61-70             | Kafi       | D      |
| 5. | 51-60             | Qənaətbəxş | E      |
| 6. | 50 və ondan aşağı | Qeyri-kafi | F      |

**IX. Davranış qaydalarının pozulması:**Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydaları pozduqda mövcud qanunvericilik çərçivəsində müvafiq tədbir görülməkdir.

| Mövzuların adı |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | O cümlədən |         |
|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|---------|
|                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Mühazirə   | Seminar |
| 1.             | <b>Mövzu 1. İqtisadi münasibətlər sistemində hüquq</b><br><b>Plan:</b><br>1. İqtisadiyyat və hüquq: qarşılıqlı əlaqə və asılılıqlar<br>2. İqtisadi münasibətlər sistemində tətbiq edilən hüquq<br>3. Hüququn iqtisadi təhlili və iqtisadi hüququn alt sistemləri<br>4. Hüquq normalarının təsir xüsusiyyətləri<br><b>Mənbə: [1;2;3;4;5;6]</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 2          |         |
| 2.             | <b>Mövzu 2. İqtisadi hüququn mənbələri və normativ-hüquqi bazası</b><br><b>Plan:</b><br>1. İqtisadi hüquqda mənbə anlayışı<br>2. İqtisadi hüququn konstitusiyə əsasları<br>3. Qanunlar və qanun qüvvəli aktlar<br><b>Mənbə: [1;2;3;4;7]</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 2          |         |
| 3.             | <b>Mövzu 3. İqtisadi hüquqda müqavilə münasibətləri</b><br><b>Plan:</b><br>1. İqtisadi fəaliyyətin reallaşmasında müqavilənin əhəmiyyəti<br>2. Müqavilə azadlığı və dövlət standartları<br>3. İqtisadi fəaliyyət sahəsində mülki hüquqi müqavilələr.<br>4. İşlərin görülməsi ilə əlaqədar mülki hüquqi müqavilələr<br>5. Əmlakın və digər əmlak hüquqlarının verilməsinə yönəlmiş mülki hüquqi müqavilələr<br>6. Əşyanın istifadəyə verilməsinə yönəlmiş mülki hüquqi müqavilələr<br>7. Xidmətlər göstərilməsinə yönəlmiş mülki hüquqi müqavilələr<br>8. İqtisadi fəaliyyət sahəsində əqli mülkiyyət obyektlərindən istifadəyə yönəlmiş mülki hüquqi müqavilələr<br><b>Mənbə: [1;2;6;8;9]</b> | 4          |         |
| 4.             | <b>Mövzu 4. Rəqabət hüququ</b><br><b>Plan:</b><br>1. Rəqabəti xarakterizə edən keyfiyyət göstəriciləri<br>2. İnhisarçılıq fəaliyyətinin təzahür formaları və antiinhisar qanunvericiliyi<br>3. Haqsız rəqabət və onun aradan qaldırılması vasitələri<br>4. Antiinhisar Dövlət Xidməti və onun hüquqi statusu<br><b>Mənbə: [2;3;4;5;7]</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 2          |         |
| 5.             | <b>Mövzu 5. Maliyyə hüququnun əsasları</b><br><b>Plan:</b><br>1. Maliyyə hüququ anlayışı və maliyyə münasibətləri<br>2. Maliyyə hüququ institutları<br>3. Maliyyə nəzarəti və dövlətin maliyyə nəzarəti hüququ<br><b>Mənbə: [1;2;4;5;9]</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 2          |         |
| 6.             | <b>Mövzu 6. Vergi hüququ</b><br><b>Plan:</b><br>1. Vergi hüququnun ümumi xarakteristikası<br>2. Vergi hüququnun mənbələri<br>3. Vergi hüquq münasibətləri<br>4. Vergi hüquq münasibətlərinin subyektləri<br><b>Mənbə: [1;2;3;4;5]</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 2          |         |
| 7.             | <b>Mövzu 7. Bank hüququ</b><br><b>Plan:</b><br>1. Bank fəaliyyətinin ümumi xarakteristikası                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 2          |         |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |  |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|--|
|     | <p>2. Bank hüququnun predmeti və formalaşması</p> <p>3. Bank hüququ üzrə qanunvericilik aktları</p> <p>4. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi bankının Hüquqi statusu</p> <p><b>Mənbə: [1;4;5;7;8]</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |  |
| 8.  | <p><b>Mövzu 8.Sahibkarlığın hüquqi əsasları</b></p> <p><b>Plan:</b></p> <p>1.Sahibkarlıq hüququnun predmeti və obyektı</p> <p>2.Sahibkarlıq hüququnun prinsipləri</p> <p>3.Sahibkarlıq hüququnun sistemi</p> <p>4.Sahibkarlıq fəaliyyətinin konstitusiyə əsasları</p> <p>5.Sahibkarlıq fəaliyyətinin tənzimlənməsində digər normativ aktlar</p> <p><b>Mənbə: [3;4;6;9;10]</b></p>                                                                                                                                                                         | 4 |  |
| 9.  | <p><b>Mövzu 9.Aqrar hüququ</b></p> <p><b>Plan:</b></p> <p>1. Aqrar hüququn ümumi xarakteristikası</p> <p>2. Aqrar hüququn prinsipləri və mənbələri</p> <p>3. Aqrar islahatların hüquqi bazası</p> <p>4. Aqrar sektorda icarə münasibətləri</p> <p>5.Kəndli-fermer təsərrüfatının fəaliyyətinin və təşkilinin hüquqi əsasları</p> <p>6. Azərbaycan Respublikasının ərzaq təhlükəsizliyinin hüquqi mexanizmi</p> <p>7. Aqrar sferada dövlət siyasətini həyata keçirən orqanların hüquqi vəziyyəti</p> <p><b>Mənbə: [1;2;3;4;5]</b></p>                      | 4 |  |
| 10. | <p><b>Mövzu 10.Enerji hüququ</b></p> <p><b>Plan:</b></p> <p>1. Yanacaq-enerji kompleksinin ölkə iqtisadiyyatında yeri və rolu</p> <p>2. Azərbaycan Respublikasının enerji qanunvericiliyi</p> <p>3. Neft fondları və enerji münasibətlərinin hüquqi tənzimlənməsi sahəsində beynəlxalq təcrübə</p> <p><b>Mənbə: [1;2;5;7;9]</b></p>                                                                                                                                                                                                                       | 2 |  |
| 11. | <p><b>Mövzu 11.Kommersiya hüququ</b></p> <p><b>Plan:</b></p> <p>1.Kommersiya hüququnun ümumi xarakteristikası və hüquq sistemində yeri</p> <p>2.Kommersiya hüququnun mənbələri və subyektləri</p> <p>3.Məhsul və xidmətlərin dövriyyəsinin hüquqi əsasları</p> <p>4.Kommersiya hüququnda müqavilə münasibətləri</p> <p>5.Məhsul və xidmətlərin keyfiyyətinin hüquqi tənzimlənməsi</p> <p>6. Kommersiya fəaliyyəti sahəsindəki dövlət orqanlarının hüquqi vəziyyəti</p> <p><b>Mənbə: [1;2;3;4;5]</b></p>                                                   | 4 |  |
| 12. | <p><b>Mövzu 12.İnformasiya hüququ</b></p> <p><b>Plan:</b></p> <p>1.İnformasiya sferası hüquqi tənzimləmənin obyektı kimi</p> <p>2.Azərbaycan Respublikasında informasiya cəmiyyətinin formalaşması istiqamətində dövlət siyasətinin hüquqi təminatı</p> <p>3.Elektron ticarət haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi.</p> <p>4.İnformasiya təhlükəsizliyi sistemi və onun formalaşdırılması mexanizmi</p> <p>5.İnformasiya cəmiyyətinin formalaşması istiqamətində dövlət orqanlarının hüquqi vəziyyəti</p> <p><b>Mənbə: [4;5;6;7;8]</b></p> | 4 |  |
| 13. | <p><b>Mövzu 13.Nəqliyyat hüququ</b></p> <p><b>Plan:</b></p> <p>1. Nəqliyyat hüququ və onun hüquq sistemində yeri</p> <p>2. Nəqliyyat hüququnun sahə strukturu</p> <p>3.Azərbaycan Respublikasında nəqliyyat sferasının fəaliyyətini</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 4 |  |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |           |  |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--|
|     | tənzimləyən normativ hüquqi aktlar<br>4. Azərbaycan Respublikasında nəqliyyat fəaliyyətinin lisenziyalasdırılmasının hüquqi təminatı<br>5. Dövlət nəqliyyat orqanlarının hüquqi vəziyyəti<br><i>Mənbə: [1;2;3;4;5]</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |           |  |
| 14. | <b>Mövzu 14. Gömrük hüququ</b><br><i>Plan</i><br>1. Gömrük hüququnun predmeti və onun hüququn digər sahələri ilə əlaqəsi<br>2. Gömrük hüququnun prinsipləri<br>3. Gömrük hüququnun sistemi və mənbələri<br>4. Gömrük hüquq münasibətləri<br>5. Azərbaycan Respublikasının gömrük orqanları<br>6. Gömrük hüququnun pozulmasına görə məsuliyyət<br>7. Gömrük orqanlarının hüquq-mühafizə orqanı kimi fəaliyyəti<br><i>Mənbə: [1;2;3;4;10]</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 4         |  |
| 15. | <b>Mövzu 15. Beynəlxalq iqtisadi hüquq</b><br><i>Plan</i><br>1. Təsərrüfat münasibətlərinin beynəlmilləşməsi iqtisadiyyatın qloballaşması<br>2. Beynəlxalq iqtisadi münasibətlərin hüquqi tənzimlənməsi-nin obyektiv zəruriliyi<br>3. Beynəlxalq iqtisadi hüquq mahiyyəti və onun yaranma mərhələləri<br>4. Beynəlxalq iqtisadi hüququn alt sistemləri<br>5. Beynəlxalq iqtisadi hüquq "resurs" və "cəzə" hüquqi kimi<br>6. Beynəlxalq iqtisadi hüquq subyektlərinin təsnifatı<br>7. Beynəlxalq iqtisadi hüququn mənbələri<br>8. Beynəlxalq iqtisadi hüququn prinsipləri<br>9. Beynəlxalq iqtisadi münasibətlərin inkişafında BMT-nin Baş Assambleyası və iqtisadi-sosial şurasının yeri<br>10. Beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıqda BMT-in ixtisaslaşdırılmış müəssisələri və digər universal təşkilatlar<br><i>Mənbə: [1;2;3;4;5]</i> | 3         |  |
|     | <b>Cəmi:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>45</b> |  |

#### XI. Fənn üzrə tələblər:

Tələbə fənnin öyrənilməsi zamanı bacarmalıdır: təsərrüfat subyektlərinin iqtisadi maraqlarına uyğun qərar qəbul edilməsini, işçilərin həvəsləndirilməsinə nail olmağı.

#### XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

Kursun tədrisinin nəticələri gənc bakalavr iqtisadçılara gələcəkdə iqtisadiyyatın müxtəlif firmalarının, təsərrüfat subyektlərinin maliyyə təsərrüfat fəaliyyətini qiymətləndirməyə, istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsi üzrə istifadə olunmamış ehtiyatların aşkar olunmasına və həmin imkanlardan istifadə üçün optimal idarəetmə qərarlarının hazırlanmasına imkan verəcəkdir.

Bu fənn üzrə başlıca təlim vasitələri mühazirələr, sinif müzakirələri, mütəxəssis məruzələri, komanda şəklində yerinə yetirilən layihələr, müxtəlif beynəlxalq qəzetlərdən, internet səhifələrindən götürülmüş məqalələrin təhlili və tənqididir. Hər bir dərstdən əvvəl tələbə müəyyən olunmuş mətnləri və tapşırılmış bütün digər qiraət materiallarını oxumalıdır.

#### XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

#### XIV: Kollektiv sualları:

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |           |  |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--|
|     | tənzimləyən normativ hüquqi aktlar<br>4. Azərbaycan Respublikasında nəqliyyat fəaliyyətinin lisenziyalasdırılmasının hüquqi təminatı<br>5. Dövlət nəqliyyat orqanlarının hüquqi vəziyyəti<br><i>Mənbə: [1;2;3;4;5]</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |           |  |
| 14. | <b>Mövzu 14. Gömrük hüququ</b><br><i>Plan</i><br>1. Gömrük hüququnun predmeti və onun hüququn digər sahələri ilə əlaqəsi<br>2. Gömrük hüququnun prinsipləri<br>3. Gömrük hüququnun sistemi və mənbələri<br>4. Gömrük hüquq münasibətləri<br>5. Azərbaycan Respublikasının gömrük orqanları<br>6. Gömrük hüququnun pozulmasına görə məsuliyyət<br>7. Gömrük orqanlarının hüquq-mühafizə orqanı kimi fəaliyyəti<br><i>Mənbə: [1;2;3;4;10]</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 4         |  |
| 15. | <b>Mövzu 15. Beynəlxalq iqtisadi hüquq</b><br><i>Plan</i><br>1. Təsərrüfat münasibətlərinin beynəlmilləşməsi iqtisadiyyatın qloballaşması<br>2. Beynəlxalq iqtisadi münasibətlərin hüquqi tənzimlənməsi-nin obyektiv zəruriliyi<br>3. Beynəlxalq iqtisadi hüquq mahiyyəti və onun yaranma mərhələləri<br>4. Beynəlxalq iqtisadi hüququn alt sistemləri<br>5. Beynəlxalq iqtisadi hüquq "resurs" və "çərçivə" hüquqi kimi<br>6. Beynəlxalq iqtisadi hüquq subyektlərinin təsnifatı<br>7. Beynəlxalq iqtisadi hüququn mənbələri<br>8. Beynəlxalq iqtisadi hüququn prinsipləri<br>9. Beynəlxalq iqtisadi münasibətlərin inkişafında BMT-nin Baş assambleyası və iqtisadi-sosial şuranın yeri<br>10. Beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıqda BMT-in ixtisaslaşdırılmış müəssisələri və digər universal təşkilatlar<br><i>Mənbə: [1;2;3;4;5]</i> | 3         |  |
|     | <b>Cəmi:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>45</b> |  |

#### **XI. Fənn üzrə tələblər:**

Tələbə fənnin öyrənilməsi zamanı bacarmalıdır: təsərrüfat subyektlərinin iqtisadi maraqlarına uyğun qərar qəbul edilməsini, işçilərin həvəsləndirilməsinə nail olmağı.

#### **XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:**

Kursun tədrisinin nəticələri gənc bakalavr iqtisadçılara gələcəkdə iqtisadiyyatın müxtəlif firmalarının, təsərrüfat subyektlərinin maliyyə təsərrüfat fəaliyyətini qiymətləndirməyə, istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsi üzrə istifadə olunmamış ehtiyatların aşkar olunmasına və həmin imkanlardan istifadə üçün optimal idarəetmə qərarlarının hazırlanmasına imkan verəcəkdir.

Bu fənn üzrə başlıca təlim vasitələri mühazirələr, sinif müzakirələri, mütəxəssis məruzələri, komanda şəklində yerinə yetirilən layihələr, müxtəlif beynəlxalq qəzetlərdən, internet səhifələrindən götürülmüş məqalələrin təhlili və tənqididir. Hər bir dərstdən əvvəl tələbə müəyyən olunmuş mətnləri və tapşırılmış bütün digər qiraət materiallarını oxumalıdır.

#### **XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:**

#### **XIV: Kollektiv sualları:**

### **I Kollektivium sualları**

1. İqtisadiyyat və hüquq: qarşılıqlı əlaqə və asılılıqlar
2. İqtisadi münasibətlər sistemində tətbiq edilən hüquq
3. Hüququn iqtisadi təhlili və iqtisadi hüququn alt sistemləri
4. İqtisadi hüquqda mənbə anlayışı
5. İqtisadi hüququn konstitusiyə əsasları
6. İqtisadi fəaliyyətin reallaşmasında müqavilənin əhəmiyyəti
7. Müqavilə azadlığı və dövlət standartları
8. İqtisadi fəaliyyət sahəsində mülki hüquqi müqavilələr.
9. İşlərin görülməsi ilə əlaqədar mülki hüquqi müqavilələr
10. Əmlakın və digər əmlak hüquqlarının verilməsinə yönəlmiş mülki hüquqi müqavilələr
11. Rəqabəti xarakterizə edən keyfiyyət göstəriciləri
12. İnhisarçılıq fəaliyyətinin təzahür formaları və antiinhisar qanunvericiliyi
13. Haqsız rəqabət və onun aradan qaldırılması vasitələri
14. Antiinhisar Dövlət Xidməti və onun hüquqi statusu
15. Maliyyə nəzarəti və dövlətin maliyyə nəzarəti hüququ

### **II Kollektivium sualları**

1. Vergi hüququnun ümumi xarakteristikası
2. Vergi hüquq münasibətlərinin subyektləri
3. Bank fəaliyyətinin ümumi xarakteristikası
4. Bank hüququnun predmeti və formalaşması
5. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi bankının Hüquqi statusu
6. Sahibkarlıq hüququnun predmeti və obyektı
7. Sahibkarlıq hüququnun prinsipləri
8. Sahibkarlıq fəaliyyətinin tənzimlənməsində digər normativ aktlar
9. Aqrar hüququn ümumi xarakteristikası
10. Azərbaycan Respublikasının ərzaq təhlükəsizliyinin hüquqi mexanizmi
11. Yanacaq-enerji kompleksinin ölkə iqtisadiyyatında yeri və rolu
12. Kommersiya hüququnun ümumi xarakteristikası və hüquq sistemində yeri
13. Azərbaycan Respublikasında informasiya cəmiyyətinin formalaşması istiqamətində dövlət siyasətinin hüquqi təminatı
14. İnformasiya təhlükəsizliyi sistemi və onun formalaşdırılması mexanizmi
15. İnformasiya cəmiyyətinin formalaşması istiqamətində dövlət orqanlarının hüquqi vəziyyəti

### **XV. İmtahan sualları:**

1. İqtisadiyyat və hüquq: qarşılıqlı əlaqə və asılılıqlar
2. İqtisadi münasibətlər sistemində tətbiq edilən hüquq
3. Hüququn iqtisadi təhlili və iqtisadi hüququn alt sistemləri
4. Hüquq normalarının təsir xüsusiyyətləri
5. İqtisadi hüquqda mənbə anlayışı
6. Qanunlar və qanun qüvvəli aktlar
7. İqtisadi fəaliyyətin reallaşmasında müqavilənin əhəmiyyəti
8. Müqavilə azadlığı və dövlət standartları
9. İqtisadi fəaliyyət sahəsində mülki hüquqi müqavilələr
10. İşlərin görülməsi ilə əlaqədar mülki hüquqi müqavilələr
11. Əmlakın və digər əmlak hüquqlarının verilməsinə yönəlmiş mülki hüquqi müqavilələr
12. Əşyanın istifadəyə verilməsinə yönəlmiş mülki hüquqi müqavilələr
13. Xidmətlər göstərilməsinə yönəlmiş mülki hüquqi müqavilələr
14. İqtisadi fəaliyyət sahəsində əqli mülkiyyət obyektlərindən istifadəyə yönəlmiş mülki hüquqi müqavilələr
15. Rəqabəti xarakterizə edən keyfiyyət göstəriciləri
16. İnhisarçılıq fəaliyyətinin təzahür formaları və antiinhisar qanunvericiliyi
17. Haqsız rəqabət və onun aradan qaldırılması vasitələri

18. Antiinhisar Dövlət Xidməti və onun hüquqi statusu
19. Maliyyə hüququ anlayışı və maliyyə münasibətləri
20. Maliyyə hüququ institutları
21. Maliyyə nəzarəti və dövlətin maliyyə nəzarəti hüququ
22. Vergi hüququnun ümumi xarakteristikası
23. Vergi hüququnun mənbələri
24. Vergi hüquq münasibətlərinin subyektləri
25. Bank fəaliyyətinin ümumi xarakteristikası
26. Bank hüququnun predmeti və formalaşması
27. Bank hüququ üzrə qanunvericilik aktları
28. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi bankının Hüquqi statusu
29. Sahibkarlıq hüququnun predmeti və obyektı
30. Sahibkarlıq hüququnun prinsipləri prinsipləri
31. Sahibkarlıq hüququnun sistemi
32. Sahibkarlıq fəaliyyətinin tənzimlənməsində digər normativ aktlar
33. Aqrar hüququn ümumi xarakteristikası
34. Aqrar hüququn prinsipləri və mənbələri
35. Aqrar islahatların hüquqi bazası
36. Kəndli-fermer təsərrüfatının fəaliyyətinin və təşkilinin hüquqi əsasları
37. Azərbaycan Respublikasının ərzaq təhlükəsizliyinin hüquqi mexanizmi
38. Aqrar sferada dövlət siyasətini həyata keçirən orqanların hüquqi vəziyyəti
39. Azərbaycan Respublikasının enerji qanunvericiliyi
40. Neft fondları və enerji münasibətlərinin hüquqi tənzimlənməsi sahəsində beynəlxalq təcrübə
41. Kommersiya hüququnun ümumi xarakteristikası və hüquq sistemində yeri
42. Məhsul və xidmətlərin dövriyyəsinin hüquqi əsasları
43. Kommersiya hüququnda müqavilə münasibətləri
44. Məhsul və xidmətlərin keyfiyyətinin hüquqi tənzimlənməsi
45. Kommersiya fəaliyyəti sahəsindəki dövlət orqanlarının hüquqi vəziyyəti
46. İnformasiya sferası hüquqi tənzimlənmənin obyektı kimi
47. Elektron ticarət haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi
48. İnformasiya təhlükəsizliyi sistemi və onun formalaşdırılması mexanizmi
49. İnformasiya cəmiyyətinin formalaşması istiqamətində dövlət orqanlarının hüquqi vəziyyəti
50. Nəqliyyat hüququnun sahə strukturu
51. Azərbaycan Respublikasında nəqliyyat sferasının fəaliyyətini tənzimləyən normativ hüquqi aktlar
52. Azərbaycan Respublikasında nəqliyyat fəaliyyətinin lisenziyalasdırılmasının hüquqi təminatı
53. Dövlət nəqliyyat orqanlarının hüquqi vəziyyəti
54. Gömrük hüququnun predmeti və onun hüququn digər sahələri ilə əlaqəsi
55. Gömrük hüququnun prinsipləri, sistemi və mənbələri
56. Gömrük hüquq münasibətləri
57. Azərbaycan Respublikasının gömrük orqanları və hüquq pozulmasına görə məsuliyyət
58. Beynəlxalq iqtisadi münasibətlərin hüquqi tənzimlənməsinin obyektiv zəruriliyi
59. Beynəlxalq iqtisadi hüquq subyektlərinin təsnifatı
60. Beynəlxalq iqtisadi hüquq mahiyyəti, prinsipləri, mənbələri və yaranma mərhələləri

“İqtisadi hüquq” fənninin sillabusu -050408 -“Menecment” ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus “İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə” kafedrasının 11 fevral 2025-ci il tarixli iclasında təsdiq olunmuşdur (Protokol № 06).

Kafedra müdiri:

dos. A.Əfəndiyeva

Fənn müəllimi:

m Ş.Ə.Babazadə

Ş.Ə. Babazadə